

Notat

Igangsætning af den gode kvalitets- og udviklingsspiral

Et forløb til brug ved udvikling af god kvalitet i undervisning og
undervisningsinstitutioner

af

Erik Laugesen Kristensen
Udviklingskonsulent(pædagogik og ledelse) – fagforfatter (DFF)

Om at udvikle undervisning

"Vi m undervisere/lærere har det som ledere - vi lærer bedst gennem eksempler, egen erfaring og samarbejde om konkrete opgaver og udviklinger".

Dette let bearbejdede citat fra en rapport om Action Learning (ACL) af elk er mit udgangspunkt, når jeg som konsulent deltager i arbejdet med at udvikle en positiv kvalitets- og udviklingsspiral sammen med undervisere/lærere og deres undervisningsinstitution.

I den praktiske udvikling sammen med lærerne og undervisningsinstitutionen bruger vi disse grundprincipper, som alle fra ledelse over administration (TAP´er) til lærere/undervisere skal anerkende:

- Vi begynder hos læreren selv
- Vi begynder hvor de reelle problemer findes
- Vi koncentrerer os om ét max to problemer ad gangen
- Vi interesserer os ikke i første omgang for undervisningsinstitutionens behov for et samlende kvalitetssystem eller udviklingsramme
- Vi sikrer os, at de valgte problemer kan løses inden for en overskuelig tid - fx 2-3 måneder
- Vi arbejder alle intensivt på løsningen af de valgte problemer
- Vi kommunikerer løbende om arbejdet og løsningerne til alle interessenter
- Vi arbejder individuelt med en eller to udviklingspartnere tilknyttet som sparringspartner og udviklingsstøtte
- Vi arbejder med referencegruppeprincippet (8-10 i hver gruppe)
- Vi indarbejder gradvis gennem erfaring undervisningsministeriets begrebsapparat om målsætning, mål, indikator, kriterier og forudsætning
- Vi tilstræber en cost-benefit tænkning i projektet, og sikrer målevalueringer, som kan offentliggøres for interessenterne
- Vi øver os i kvalitetsudviklingens systematik for at kunne fortsætte op i den positive kvalitetsspirale, når den eller de første problemer er løst
- Alle lærere/undervisere skal deltage
- Intet pædagogisk problem er for lille. Hvis det er vigtigt for læreren/underviseren så er det også vigtigt for elever, kolleger og institution og evt. eksterne interessenter

Fremgangsmåde

Projektet inddeles i tre faser over 1½ år. Hver fase gennemføres i hvert sit halvår passende med undervisningsinstitutionens semestre.

Første fase

Opgaven i første fase er at etablere udgangspunktet for den positive kvalitets- og udviklingsspiral.

Fasens generelle mål: Alle involverede parter har, ved at anvende den vedtagne systematik (se vedlagte eksempel), oplevet en kvalitetsforbedring på et enkelt område inden for sit eget virkefelt. Fasen afsluttes efter ca. 3 måneders forløb.

Anden fase

Opgaven i anden fase er at fastholde resultatet fra første fase, at sikre systematikken og fortsat at udvikle den positive kvalitetsspiral ved at tage en eller to nye problemstillinger ind til bearbejdelse.

Fasens generelle mål: Alle involverede parter har arbejdet med at fastholde kvalitets- og udviklingsniveauet fra første fase og har oplevet en kvalitetsforbedring på et eller to nye enkeltområder inden for eget virkefelt. Denne fase afsluttes inden for ca. 3-4 måneder.

Tredje fase

Tredje fases opgave er at fastholde den opadgående og positive kvalitets- og udviklingsspiral ved fortsat at arbejde som i første og anden fase. Der kan inddrages nye problemstillinger - men det vigtigste er at fastholde opnåede resultater og udbygge dem.

Fasens generelle mål: Alle involverede parter har oplevet at kunne fastholde et bestemt kvalitetsniveau og har deltaget i drøftelser af inddragelse af nye udviklingsmuligheder. Denne fase afsluttes inden for ca. 4-5 måneder.

Generel kommentar

Udvikling af den konkrete systematik sker i samarbejde med institutionens ledelse, medarbejderrepræsentanter og lærerforsamlingen.

Det er en fordel, hvis institutionen har en eller to interne pædagogiske konsulenter til at tage sig af den daglige udvikling og alle praktiske spørgsmål i løbet af processen.

Der kan udleveres et eller flere eksempler på, hvordan en projektbeskrivelse fra en lærer bør se ud før godkendelse og igangsætning. Det heri beskrevne problem kan måske for mange synes lille og uden betydning i forbindelse med udvikling af en hel institutions pædagogiske niveau.

Det er en helt forkert opfattelse. Problemet ejes af læreren, og hvis vedkommende mener, at det er vigtigt, så er det vigtigt - måske ikke mindst for eleverne! Små skridt er også skridt. Ingen projekter vil blive godkendt, som ikke kan gennemføres inden for den enkelte fases tidshorisont.

Hvordan går vi i gang?*

Hvis en undervisningsinstitution vil i gang med at udvikle en positiv kvalitets- og udviklingsspiral, så sker det således:

1. Henvendelse om konsulterende møde med undertegnede. Mødet er orienterende og gratis.
2. Institutionen søger intern accept for udviklingen. Evt. interne forhandlinger med tillidsfolk - afhængig af overenskomst og lønftaler i øvrigt. Hvordan dette gøres skifter fra institution til institution.
3. Første planlægningsmøde efter oplæg fra undertegnede. Pædagogiske konsulenter udpeges og gruppe til formulering af problemramme dvs. ideer til, hvad de pædagogiske problemer i denne institution kan bestå af - uden at binde nogen. Skal bruges ved introduktion og igangsætning som idé-katalog. Gruppen udpeges og mødes senere med undertegnede som leder.
4. Diverse planlægningsmøder med undertegnede - evt. undervisning af ledelse og pædagogiske konsulenter. Hele faseforløbet gennemgås og drøftes. Rollefordelinger m.v.
5. Forberedelse af opstartsseminar. Helst mindst en dag med alle lærere og ledelse sammen. Hvis Tap´erne skal deltage må det drøftes særskilt, da de skal have en særlig instruktion.
6. Opstartsseminaret gennemføres. Målformulering af projekter, valg af udviklings-partner. Nedsættelse af referencegrupper. Første møde i referencegruppen. Godkendelsesproceduren igangsættes.
7. Fortsat godkendelse af projekterne. Inden 8 dage skal alle deltagere have godkendt sit projekt. Personlig opfølgning.
8. Fasen udvikler sig osv.

"Praksis er altings prøve" – især inden for uddannelse og pædagogisk udvikling, derfor prøv, gå i gang, lær af fejltagelserne og skab liv i organisationen. Udvikling, liv og læring er væsentlige forudsætninger for uddannelsers succes.

ELK

---

*